

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

19/6383-2

2. mars 2020

Høring - Forslag til endringer i gjennomføring- og byggesakdelen av plan- og bygningsloven - Regler om håndtering av overvann

Vedlagt følger høringsnotat med forslag til endringer i gjennomføring- og byggesakdelen av plan- og bygningsloven. Forslaget følger opp Overvannsutvalgets NOU 2015: 15 Overvann i byer og tettsteder.

Forslagene til endringer i plan- og bygningsloven bør ses i sammenheng med forslag til endringer i forurensingsloven og vass- og avløpsanleggslova, som er på høring parallelt.

Frist for å inngi høringssvar er **tirsdag 2. juni 2020**.

Høringssaken med høringsnotat og oversikt over høringsinstanser er elektronisk tilgjengelig på www.regjeringen.no/id2691854.

Høringsuttalelser skal avgis elektronisk på saken på regjeringen.no. Alle kan avgi høringsuttalelse. Vi minner om at høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og blir publisert på regjeringen.no.

Spørsmål kan rettes til utredningsleder Knut Fredrik Rasmussen (e-post: knut-fredrik.rasmussen@kmd.dep.no, telefon: 22 24 71 49) eller avdelingsdirektør Karen Marie Glad Visnes (e-post: karen-marie-glad.visnes@kmd.dep.no, telefon: 22 24 71 18)

Bakgrunn

Overvann er avrenningen som oppstår når vann fra nedbør eller snøsmelting ikke siger ned i grunnen, men forblir rennende på overflaten. Det er anslått at de totale skadekostnadene som i dag oppstår på grunn av overvann, er i størrelsesorden 1,6 til 3,6 mrd. kroner per år.

Uten forebyggende tiltak anslår Overvannsutvalget at de forventede skadekostnadene som oppstår på grunn av overvann, vil dobles i løpet av de neste 40 årene.

En rekke forslag fra Overvannsutvalget gjelder endringer i gjennomføring- og byggesakdelen av plan- og bygningsloven. Forslagene åpner for å stille nye krav til håndteringen av overvann, med mål om å forebygge skade på byggverk, helse og miljø, og å utnytte overvann som ressurs.

Stortinget vedtok 8. mars 2019 endringer i planbestemmelsene i plan- og bygningsloven.

Nærmere om forslagene

Overvannshåndtering skal skje dels på eiendommene regnet faller på, og dels ved avledning til større anlegg. Grunneiere skal ifølge byggt teknisk forskrift gjennomføre utbygging slik at overvann og drensvann i størst mulig grad infiltreres eller på annen måte håndteres lokalt. Kommunene er i utgangspunktet ansvarlig for at det foreligger større felles, offentlige anlegg for overvannshåndtering, ved å forestå arbeidet selv eller sørge for at private opparbeider i tråd med opparbeidingsplikt eller utbyggingsavtale. Private har i dag opparbeidingsplikt for vei og vann- og avløpsledninger, herunder overvannsledninger.

Et generelt utgangspunkt for lovforslagene er at kommunene skal kunne pålegge private grunneiere å opparbeide overvannsløsninger i større omfang enn i dag. Dette gjelder både ved nybygging og for bebygde eiendommer. Dersom en eiendom kan påføre omkringliggende eiendommer overvannsproblemer, er det rimelig at eieren av denne eiendommen tar ansvar for dette. Overvann bør så langt som mulig håndteres på egen eiendom. Samtidig vil det ofte være behov for lokale felles overvannsløsninger for flere eiendommer, siden overvannet sjelden lar seg håndtere på en eiendom alene. Slike lokale anlegg må eiere tradisjonelt ta ansvar for. Det vil være krevende for kommuner å gjennomføre slike tiltak i takt med privat utbygging og økt behov for overvannstiltak.

For *nye byggetiltak* foreslås det å utvide dagens regler i plan- og bygningsloven kapittel 18 om opparbeidingsplikt og refusjon. Kommunene gis hjemmel til å kreve at grunneier opparbeider større avløps- og overvannsrør i tråd med samfunns- og klimaendringene, og også blå-grønne overvannsløsninger. Eksempler på slike løsninger er bed, åpne bekker og dammer. Dette vil både ha estetisk verdi, og kan inngå som en del av rekreasjonsområder. Det er en forutsetning for pålegg at overvannsanlegget er fastsatt i reguleringsplan, og at den aktuelle utbyggingstomta vil avgi overvann til anlegget. Den som opparbeider anlegget, kan kreve kostnadene refundert fra andre berørte grunneiere.

Også for *bebygde eiendommer* foreslås det at kommunen kan pålegge tiltak, men med strengere rammer enn for nybygging. Det er en forutsetning at tiltaket skal løse et konkret problem der overvann fra en eiendom forårsaker skade eller ulempe for andre. Forslaget medfører for det første at kommunen kan kreve at overvann så langt mulig håndteres med tiltak på eiendommen. Kostnadene skal ikke være uforholdsmessig store; de skal altså stå i forhold til problemet overvannet skaper, og de skal ikke være større enn kostnadene for tilsvarende tiltak for andre eiendommer i området. For det andre foreslås at kommunen skal kunne pålegge opparbeiding av nødvendig privat fellesanlegg for håndtering av overvann fra

flere eiendommer. Et slikt overvannsanlegg må være detaljert fastsatt i reguleringsplan. Den som opparbeider fellesanlegget, kan kreve kostnadene refundert fra andre berørte grunneiere etter forslag til en ny, særskilt refusjonshjemmel for disse tiltakene.

For øvrig foreslås enkelte andre mindre endringer i plan- og bygningsloven.

Med hilsen

Karen Marie Glad Visnes (e.f.)
avdelingsdirektør

Knut Fredrik Rasmussen
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Kommunene
Fylkeskommunene
Fylkesmennene
Departementene

Øvrige instanser ifølge liste